

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrivm Miracvlorvm Et Historiarvm Memorabilivm Lib. XII

Caesarius <Heisterbacensis>

Antverpiae, 1605

De Eufemia sa[n]ctimoniali, qua[m] diabolus infestauit, cap. 44.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13177

seruis custodiendam commisit. Nocte quadā vnus ex illis vigilias nocturnas sibi temperare volens, diaboli ioculariter vocauit, dicēs: Veni diabole, custodi hanc vineam, & ego tibi pretium dabo. Vix verba cōpleuerat, & ecce diabolus affuit, dicēs: Præstò sum, quid ergo dabis mihi, si eam custodiero? Et ille: Cophinu plenum vis, tali cōditione, vt si quis intrauerit ab ea hora, qua dies & nox separantur, vsque ad ortū diei, (neque propriam neque alienam excipiens personā) colium ei frangas. Quod cū diabolus promississet, & seruus serò, quasi de vinea securus, domum intrasset, ait illi Cellerarius: Quare non es in vinea: Respondere illo: Socium meum ibi reliqui, diabolum notans, Cellerarius, putans quia de cōuerso suo dicēret, iratus ait: Vade citò, quia solus nō sufficit ille. Iuit seruus, & speluncam, quæ erat extra vineam, cum socio ascendens, circa mediū noctis motum quasi hominis inter vites transeuntis audiētes, ait is quem prædicta pactio latebat: Aliquis est in vinea. Respondit alter; Sede, ego descendam & videbo. Descendit, & vineam foris circūiens, cū nulla hominis vestigia in sepe reperisset, custodem suum adesse cognouit. Manè socio omnia aperiens, cophinum vis refertum diabolo pro pretio dare volēs, iuxta vitem vnā fudit, & discedens, atq; cū socio post paululum rediēs, nec vnum ibi granum reperit. **A T O L L O N I V S**: Satis de his admiror; sed dic quæso, quomodo conuerti volentes impediunt. **CÆSARIVS**: Referam tibi quod mihi sanctimonialis quædam retulit, coacta a sua Abbatissa.

CAPVT XLIV.

Religionem ingredi volentes demouet.

DVm esset eadē sanctimonialis puella paruula in domo patris sui, diabolus illi sæpius in diuersis formis visibiliter apparuit, & tenerā eius ætatē diuersis modis terruit ac contristauit. Quæ cū incurrere timuisset amentiam, ad ordinē nostram conuerti proposuit, verbis voluntatem exprimens. Nocte quadā in specie viri diabolus illi apparens, conuersionēque dissuadēs, ait: Eufemia, noli cōuerti, sed accipe virū iuuenē pulchrūq; vt cū illo deliciis mundi fruaris,

ris, vestes enim pretiosę & cibaria delicata nõ deerunt tibi. Si autem intraueris ordinem, semper eris misera & pannosa, famem, sitim, frigusque patieris, nec unquam de cetero bene tibi erit in hoc sæculo. Ad quod illa respondit: Quid de me tunc erit, si in illis deliciis, quas tu mihi promittis, mortua fuero? Ad quod verbũ diabolus nullum responsum dedit, sed puellã rapiens, & vsque ad fenestram solarii in quo iacebat deportas, præcipitare eam conabatur. Quæ cum angelicam salutationem di ceret, inimicus eam dimisit, & ait: Si ieris ad claustrũ, semper tibi aduersabor, quòd si in hac hora mulierẽ illam non inuocasses, occidissem te. Et hoc dicto, valde virginem comprimens, in canem maximum transmutatus, de fenestra exiliuit, & nusquam comparuit. Sicque ad inuocationem Dei genitricis & virginis Mariæ, virgo liberata est. Quam infestus conuersus sit diabolus, & quam multis quamque diuersis modis illos vexet & impediat, sequentia declarabunt. Cum prædicta puella monacha fuisset effecta, nocte quadam cum in lecto iaceret, & iacendo vigilaret, vidit circa se plures dæmones in specie virorũ, ex quibus vnus aspectu teterrimus stabat ad caput eius, duo ad pedes, quartus ex latere cõtra eã, qui clara voce ad alios clamabat: Quid statis? Tollite illã totaliter sicut iacet, & venite. Responderunt illi: Non possumus, inuocauit enim mulierem illam. APOLLONIVS: Quid est, quòd dæmones matrem sui creatoris nominare præsumperunt nomine tantũ conditionis, & non honoris? Mulier nomen est corruptionis & naturæ, Virgo vel Maria, siue Dei genitrix, nomina sunt gloria. CÆSARIVS: Non sunt ausi, quia indigni, ore polluto nomen integritatis vel gloriæ nominare. Idẽ tamen dæmon post verba angelicæ salutationis, puellam brachio dextero traxit, & trahendo in tantum compressit, vt compressionem tumor, & tumorem liuor sequeretur, quæ cum haberet sinistram liberam, ex nimia simplicitate, non est ausa se signare per illam, putans signum manus sinistræ nihil sibi prodesse: cogente tamen necessitate, per eandem manum

crucem

crucem sibi impressit, & dæmones fugauit. Liberata ab illis, penè axanimis ad lectum cuiusdã sororis currit, & fracto filëtio, quid viderit, vel quid passa sit, illi intimauit. Quam, sicut mihi retulit beatã memoriã domina Elizabeth, eiusdem cœnobij Abbatissã, sorores in lecto suo ponentes, & principium euangelij sancti Ioannis super eam legentes, manè regyratam inuenerunt. Anno verò sequenti, in tẽpẽsta nocte, cùm eadem sanctimonialis in strato suo iacens vigilaret, vidit eminus duos dæmones in specie duarum sororum plurimum sibi dilectarum; cui cùm dicerent illã, Soror Eufemia, surge, veni nobiscum in cellarium dimittere cereuisiam conuentui. Illa, habens eas suspectas, tum propter tempus intẽpestiuum, tum propter fractum silentium, horrere cœpit, operimẽto caput inuoluens, nihilque respondeas. Statim vnus spirituum malignorum propius accedens, & manum pectori eius imponens, ita illud compressit, vt sanguis concitatus per os & nares eius largiter efflueret: licque dæmones illi formas caninas assumentes, de fenestra exilierunt. Sorores ad matutinas surgentes, cū illam in defectu cernerent, vtpote pallidam & exanguem, causam per signa sciscitata sunt; quam cùm ex eius relatione cognouissent, satis turbatae sunt, tam de dæmonum crudelitate, quam de virginis vexatione. Ante hoc biennium, cùm conuentui nouum factum fuisset dormitorium, & lecti in eo depositi, vidit eadem sanctimonialis dæmonem in specie hominonis deformis satis, & inueterati, omne dormitoriũ circumire, & lectos singulos tãgere, quasi diceret: Loca singula diligenter notabo, quia non erunt absque visitatione mea. APOLLONIYS: Quid est quòd pius Dominus puellas tam teneras, & tam mundas, a duris & immundis spiritibus tã crudeliter vexari finit? CASARIYS: Amaro poculo vt nosti prãlibato, dulce plus dulcescit; & colore nigro subtracto, albus amplius clarescit. Lege visiones Witini, Godescalchi, & aliorum, quibus concessum est videre pãnas malorum & gloriam electorum, penè vbique visio pœnalis præcedit.

dit. Volens Dominus sponsa suae secreta deliciarum suarum ostendere, bene eam prius permisit aliquibus vitionibus horrendis tentari, vt postmodum amplius mereretur latificari, sciretque distantiam inter dulcē & amarum, lucem & tenebras.

CAPVT XLV.

IN eodē monasterio, quod Houene vocatur, sanctimonialis quaedam est Elizabeth nomine, quā saepe diabolus infestat. Die quadam in dormitorio illum videns, & quia ipse esset non ignorans, alapa illi dedit; cui cum diceret: Vt quid tam durē me cedis? respondit illa; quia saepe me turbas. Ad quod diabolus: Multo amplius hesternā die turbaui sororem tuā. Canticem, non tamen me percussit. Satis quidem illa die turbata fuerat. Ex quo colligitur, quod ira, rācor, impatientia, & alia huiusmodi vitia, saepe ex immissione sint diaboli. Alia vice cum eadem Elizabeth matutinis nimis tardatis, opere, vt post apparuit, diaboli, ad campanam festinaret, candelamque ardentē in manu portaret, iam intratura fores oratorij, demone in specie viri, tunica indutum culcellata contra se stare conspexit. Putans aliquem intrasse virorum, terita retrorsum per gradus dormitorij cecidit, ita vt per aliquot dies tam ex repentino terrore quam ex lapsu langueret. Nam & Abbatissa ex eodem casu stupēfacta, infirmitatem concepit, quā dum causam illius lapsus atque clamoris ab ea sciscitata fuisset, & illa visione exposuisset, adjecit: Si sciuissem quod fuisset diabolus, & non homo, bonam illi alapa dedissem. Iam enim accinxerat fortitudine lumbos suos, & contra diabolum roborauerat brachium suum.

CAPVT XLVI.

ALteri cuidam feminae, propter Christum inclusae, ita infestus fuit diabolus, vt etiā lectum illius violenter & impudenter ascenderet, a quo cum nullo posset remedio spiritali liberari, non oratione, non confessione, non signo crucis, diaboli importunitatem propriamque vexationem cuidam viro religioso conquesta est. Cui ille tale consilium dedit: